

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2019-4-050
Karar Sayısı : 20-10/108-64
Karar Tarihi : 13.02.2020

(Muafiyet)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN

B. RAPORTÖRLER : Fatma ATAÇ, Burcu OLGUN, Enes YASAN

C. BİLDİRİMDE

BULUNANLAR : - Denizbank A.Ş.
- Türk Ekonomi Bankası A.Ş.
- QNB Finansbank A.Ş.
Temsilcileri: Özge İÇÖZ
Andifli Mah. Ecvet Güresin Sok. No:4/1 Kaş/Antalya

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Denizbank A.Ş., Türk Ekonomi Bankası A.Ş. ve QNB Finansbank A.Ş. arasında, sahip oldukları ATM'lerin müşterilerinin ortak kullanımına açılmasına yönelik olarak imzalanan ATM Paylaşım Platformu Protokolü'ne muafiyet tanınması talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 22.08.2019 tarih ve 5475 sayılı giren bildirim ve 22.01.2020 tarih ve 694 sayılı ile giren cevabi yazı üzerine düzenlenen 06.01.2020 tarih ve 2019-4-050/MM sayılı Muafiyet Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Raporda; "Ortak ATM" sisteminin kurulması amacıyla Denizbank A.Ş. (DENİZBANK), Türk Ekonomi Bankası A.Ş. (TEB) ve QNB Finansbank A.Ş. (QNB FİNANSBANK) arasında 23.05.2019 tarihinde imzalanan ATM Paylaşım Platformu Protokolü'nün (Protokol) 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesi kapsamında rekabeti sınırlayıcı nitelikte olduğu ve bu anlaşmalara menfi tespit belgesi verilemeyeceği; ancak Protokol'ün 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde yer verilen şartları karşıladığı ve bu nedenle anılan anlaşmalara süresiz bireysel muafiyet tanınabileceği ifade edilmiştir.

G. İNCELEME ve DEĞERLENDİRME

G.1. İlgili Pazar

G.1.1. İlgili Ürün Pazarı

- (4) ATM yoluyla verilen hizmetler esasında banka şubesinde verilen hizmetlerle büyük ölçüde kesişmektedir. Bir bankanın şubesi aracılığıyla verdiği birçok hizmet, gelişen teknolojiyle birlikte yenilenen ATM'ler üzerinden verilebilmektedir. Ancak ATM'lerin, mudilerin öncelikli ihtiyaçlarına daha hızlı cevap verebilmeleri, yaygınlıkları, ulaşım kolaylıkları ve günün her saatinde hizmet verebilmeleri, mudiler bakımından ATM hizmetlerini banka şubelerinde verilen hizmetlerden farklılaştırmaktadır. Bu çerçevede önemli bir bölüm kullanıcı açısından ATM'lerin özellikleri itibarıyla diğer araçlarla ikame edilememesi göz önüne alındığında, ATM hizmetlerinin ayrı bir pazar olarak ele alınmasının mümkün olabileceği değerlendirilmektedir. Bildirime konu uygulamanın mevduat bankacılığına yönelik etkileri de bulunmaktadır.

- (5) Bu çerçevede, Rekabet Kurulunun (Kurul) benzer kararları¹ da dikkate alınarak, ilgili ürün pazarları “ATM hizmetleri pazarı” ve “mevduat hesabı işletim hizmetleri pazarı” olarak belirlenmiştir.

G.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (6) Bildirime konu Protokol, Türkiye genelinde faaliyet gösteren DENİZBANK, TEB ve QNB FİNANSBANK'a ait ATM'lerin, bu bankaların tüm mudileri tarafından ülkenin her yerinde kullanılabilmesini sağlamaya yöneliktir. Bu bakımdan ilgili coğrafi pazar, Kurulun benzer geçmiş kararlarında da kabul edildiği şekliyle “Türkiye” olarak tespit edilmiştir.

G.2. Benzer Kurul Kararları

- (7) Bankalararası Kart Merkezi (BKM) nezdinde kart ihraç eden ve sektörde ATM hizmeti veren bankaların katılımıyla ATM Paylaşım Komitesi kurulmuş olup, 01.10.2009 tarihinde imzalanan ATM Banka Kartı Paylaşım Protokolü'ne göre kart sahibi bankaya takas komisyonu yansıtılarak, komiteye dâhil tüm banka ATM'lerinden bakiye sorma, para çekme, nakit avans çekme, şifre yükleme ve şifre değiştirme işlemleri yapılmasına olanak sağlanmıştır. Protokol'ün konusu, BKM tarafından sunulan mevcut ATM altyapısının kullanılması suretiyle, Türkiye Cumhuriyeti ve KKTC sınırları içinde kurulmuş olan ATM'ler için ATM Banka Kartı Paylaşım Platformu'nun (Platform) kurulmasıdır.
- (8) Kurulun söz konusu Protokol'e ilişkin verdiği ilk kararda²; ATM paylaşım sisteminin, tüm ATM'lerin kullanıma açılmış olması ve mudilerin daha yaygın bir hizmet ağına dâhil olması, banka hesaplarına daha kolay ve kısa sürede erişim sağlaması, ATM kullanımını artırması, şube kullanımının azalarak bankaların operasyonel maliyetlerinin azalması, ölçek ekonomisi nedeniyle ATM kullanımında etkinliğin artırılması, sistemin, tüketicilere zaman ve maliyet avantajı sağlaması, bankaların kendi ATM ağlarının platforma alternatif olmaya devam etmesi gibi gerekçelerle Protokol'e üç yıl süreli bireysel muafiyet tanınmıştır.
- (9) Muafiyet süresinin dolması üzerine yapılan başvurunun değerlendirildiği Kurulun 02.05.2013 tarih ve 13-25/347-163 sayılı kararında ise geçen süreçte Protokol'de ve sistemin işleyişinde esaslı bir değişikliğin olmadığı, bu nedenle, Protokol'ün süresiz olarak muafiyet hükümlerinden faydalanmaya devam edebileceği değerlendirilmiştir.
- (10) Kurulun 09.07.2015 tarih ve 15-29/425-121 sayılı kararında ise bankaların sahip oldukları ATM ağlarının, diğer banka müşterilerinin banka kartı ile nakit çekme ve bakiye sorma hizmetlerine açılması amacıyla yapılan ATM Banka Kartı Paylaşım Platformu Protokolü çerçevesinde Platform çatısı altında kurulan oluşumun, BKM bünyesine dâhil edilmesi talebine ilişkin olarak, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyetten süresiz olarak yararlanabileceğine karar verilmiştir.
- (11) Kurulun 22.05.2018 tarih ve 18-15/284-142 sayılı kararında ise işbu dosya konusuna benzer şekilde T.C. Ziraat Bankası A.Ş., Türkiye Halk Bankası A.Ş., Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O, Vakıf Katılım Bankası A.Ş. ve Ziraat Katılım Bankası A.Ş.'nin sahip oldukları ATM'lerin müşterilere ilave bir komisyon yükü getirmeksizin söz konusu banka müşterilerinin ortak kullanımına açılması işlemine muafiyet tanınması talebi değerlendirilmiş ve anılan uygulamaya süresiz olarak muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.

¹ Kurulun 28.01.2010 tarih ve 10-10/89-39 sayılı, 02.05.2013 tarih ve 13-25/347-163 sayılı ve 22.05.2018 tarih ve 18-15/284-142 sayılı kararları.

² Kurulun 28.01.2010 tarih ve 10-10/89-39 sayılı kararı.

G.3. Bildirime Konu Protokol

- (12) Bildirimde DENİZBANK, QNB FİNANSBANK ve TEB'in; ATM ağlarını genişletme hedefi çerçevesinde maliyetlerini arttırmadan, hem daha çok müşteriye ulaşabilmek hem de müşterilerin finansal erişimlerini arttırabilmek için aralarında bir ATM işbirliği yapmayı hedefledikleri belirtilmiştir. Söz konusu amaç doğrultusunda, bu bankalar arasında 23.05.2019 tarihinde "ATM Paylaşım Platformu Protokolü" imzalanmıştır.
- (13) Bankalar müşterilerine sundukları kartların diğer bankalara ait ATM'lerde kullanılması nedeniyle birbirlerine BKM tarafından belirlenmiş olan takas komisyonunu ödemekte ve bu komisyon tutarının maksimum %15 fazlasıyla müşterilerine yansıtmaktadır. Müşterilere yansıtılabilecek en yüksek komisyon oranı BDDK tarafından hazırlanan "Finansal Tüketicilerden Alınacak Ücretlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" hükümleri uyarınca belirlenmektedir. Bildirime konu "Ortak ATM" sisteminde temel alınacak olan BKM'nin ortak ATM sistemindeki bankalar arasında uygulanacak hâlihazırdaki komisyon oranlarına ilişkin bilgiye Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1: BKM ATM Ücretleri

Hizmet Türü	Komisyon Oranı (%)	Komisyon Sabiti (TL)
Nakit Çekim	1	0,91
Para Yatırma	1	0,91
Bakiye Sorma	0	0,24

Kaynak: <https://bkm.com.tr/faydali-bilgiler/komisyon-ve-ucetler/bankalararasi-atm-ucetleri-2/>

- (14) Diğer banka ATM'sinin kullanımı nedeniyle müşterilerin komisyon ödemek zorunda kalması, bu müşterilerin ortak ATM kullanımını daha az tercih etmesine neden olmaktadır. BKM verilerine göre, yapılan tüm işlemlerin yaklaşık yalnızca %3,2'si diğer banka ATM'sinden gerçekleşmektedir.
- (15) İşbu bildirim konusunu oluşturan hizmetin hayata geçmesi halinde, tarafların aralarında yaptıkları Protokol'ün "III. HÜKÜMLER" başlıklı bölümünün 1. maddesinde belirtildiği üzere; Platforma katılan bankalar arasında yapılacak paylaşım ile karşılıklı ATM kullanımlarında, banka müşterilerine finansal işlemlerde her takvim ayı içerisinde aylık (.....) kadar, sorgulama işlemlerinde ise limitsiz adette sıfır komisyon uygulanacaktır. Protokol'ün tarafı olan bankalar BKM ortak işlem setinde bulunan nakit avans, şifre değişim ve yükleme dışındaki işlemlerin işlem komisyonları üzerinden BKM standart takas oranı olan (.....) indirimli takaslaşmayı, finansal giriş ya da çıkış içermeyen sorgulama işlemlerinde ise yine sıfır komisyon uygulanacağını kararlaştırmıştır. (.....) finansal işlem üzerinde gerçekleştirilecek işlemlerde ise, işlemin gerçekleştirildiği tarihteki standart müşteri ve banka takas komisyonları uygulanacaktır. Finansal olmayan işlemlerde ise banka takas komisyonları uygulanacak olup, ilgili oran ya da kart hamiline yansıtılacak ücretler Finansal Tüketicilerden Alınacak Ücretlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve alt düzenlemelerine uygun şekilde kart hamili onayına sunulacaktır.
- (16) Protokol'e göre "Ortak ATM" uygulaması şu işlemler için geçerli olacaktır:
- Kredi kartı ile kredi kartı borcu ödeme,
  - Kredi kartı ile kredi kartı borcu sorgulama,
  - Kredi kartı ile kredi kartı limit sorgulama,
  - Kredi kartı ile hesap bakiyesi sorgulama,
  - Kredi Kartı ile hesaba para yatırma,

- Kredi Kartı ile hesaptan para çekme,
  - Banka kartı ile bakiye sorgulama,
  - Banka kartı ile para çekme,
  - Banka kartı ile hesaba para yatırma,
  - Banka kartı ile kredi kartı borcu ödeme,
  - Banka kartı ile kredi kartı borcu sorgulama.
- (17) Protokol'ün "ATM Ortak Platform Komitesi" başlıklı 6. maddesinde, Platform'a katılacak her bir bankanın birer temsilcisinden oluşacak olan "ATM Ortak Platform Komitesi"nin (KOMİTE) kurulacağı öngörülmüştür. Maddedeki düzenlemelere göre bankalar, yetkisi ve görevi dâhilindeki konularda KOMİTE'nin kararlarına uymayı taahhüt etmektedir. KOMİTE'nin görev süresinin banka temsilcisi üyelerin belirlenmesinden itibaren iki yıl olacağı, olağan olarak üç ayda bir toplanacağı, toplantı amacının Protokol'de bildirilen birliktelik kapsamında ATM'lerin kurulum, söküm, müşteri, muafiyet, komisyon tutarı, işlem adet ve limit sınırı gibi sürecin belirlenmesi ve işleyişin takibiyle sınırlı olacağı hususları düzenlenmiştir. Ayrıca KOMİTE'de her bir bankanın eşit oy hakkına sahip olacağı, KOMİTE'nin oy hakkına sahip banka temsilcilerinin tamamının nisabıyla toplanacağı belirtilmiştir. Maddenin (i) bendinde; platforma yeni bir işlem eklenmesi, yeni iş birliği, üye katılımcı onayı vb. ücret içermeyen konularda banka temsilcilerin tamamının katılımı ve oybirliği ile karar verileceği, dolayısıyla tarafların yazılı olarak anlaşması durumunda bu sözleşmeye yeni bankaların eklenmesinin mümkün olduğu belirtilmiştir. Bu sayede sisteme dâhil olmak isteyen diğer bankalar için de katılım yolu açık bırakılmıştır.
- (18) Protokol'ün "Süre ve Fesih" başlıklı 5. maddesinde bankalardan birinin Platform'dan ayrılmak istediği takdirde diğer bankalara en az 60 gün öncesinden fesih bildiriminde bulunacağı, Platform'dan ayrılan bankanın ayrılış tarihini izleyen üç iş günü içerisinde diğer bankaların BIN numaralarını ve ATM'lerinin bilgilerini sisteminden çıkaracağı ve bu hususlara dair KOMİTE'ye yazılı olarak bilgi vereceği düzenlenmiştir.

G.4. Değerlendirme

G.4.1. 4054 Sayılı Kanun'un 4. Maddesi Açısından Değerlendirme

- (19) Ortak ATM kullanımı nedeniyle alınan takas komisyonunun rakiplerce birlikte belirlenmesi, ATM ağı yaygınlığının bankalar arası rekabetin bir parçasını teşkil etmesi ve başvuruya konu işbirliğinin bankaların ATM ağı kurmalarına yönelik yatırımlarını etkileyebileceği nedenleriyle "Ortak ATM" sisteminin tesis edilmesine yönelik rakipler arasında imzalanan Protokol'ün rekabeti sınırlayıcı olduğu ve bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bulunduğu kanaatine varılmıştır.

G.4.2. 4054 Sayılı Kanun'un 5. Maddesi Açısından Değerlendirme

- (20) Bildirime konu Protokol'e bireysel muafiyet tanınabilmesi için 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde öngörülen iki olumlu iki olumsuz koşulun birlikte sağlanması gerekmektedir. Bu bakımdan, dosya kapsamında anılan maddede sayılan şartların tamamının gerçekleşip gerçekleşmediği aşağıda incelenmiştir.

a) Malların Üretim veya Dağıtımını ile Hizmetlerin Sunulmasında Yeni Gelişme ve

İyileşmelerin ya da Ekonomik veya Teknik Gelişmenin Sağlanması

- (21) Bireysel muafiyet değerlendirmesinde aranan ilk olumlu koşulun sağlanıp sağlanmadığının tespiti ve hangi hallerin ekonomik yarar sağladığı somut olayın özelliklerine göre değerlendirilmektedir. Genel olarak, üretim ve dağıtım maliyetlerinin düşürülmesi, kalitenin artırılması, malın arzında devamlılığın sağlanması, yeni piyasalara girişin kolaylaştırılması ve yeni ürünlerin ya da üretim tekniklerinin bulunması hallerinde etkinlik kazanımının ortaya çıkacağı ve bu koşulun sağlanacağı kabul edilmektedir.
- (22) ATM'ler gerek bankalar gerekse müşteriler bakımından önemli faydalar sunmakta ve bu bağlamda müşterilerin zaman ve yer bakımından daha esnek hareket etmesine, bankaların ise aynı hizmeti daha düşük maliyetle vermesine imkân tanımaktadır. Bu olumlu etkiler bankaların ATM paylaşımına gitmeleri durumunda daha da artabilmektedir. Bu alandaki çalışmalar ATM açmadaki temel motivasyonun maliyetleri düşürmek olduğuna işaret etmektedir. ATM paylaşımı ile birlikte bankalar hem ölçek ekonomileri nedeniyle maliyet tasarrufu sağlamayı hem de yaygın ATM ağı ile müşteri memnuniyetini arttırmayı hedeflemektedir.
- (23) "Ortak ATM" yapısının "şebeke" ve "ölçek ekonomisi" etkisi şeklinde iki faydası ortaya çıkmaktadır. Şebeke etkisi müşterilerin bankanın sunduğu ATM hizmetine verdiği değer ATM servis ağının genişlemesi ile artmasıdır. Bir diğer ifadeyle ATM ağına dâhil olan bir banka, ağı genişlettiğinden, ağa dâhil olan diğer bankaların da cazibesini artırmaktadır. Bu şekilde bankalar ATM ağını genişletmeden işlem hacimlerini artırma olanağına kavuşmaktadır. Ölçek ekonomisi etkisi ise işlem sayısının artması ile birlikte ATM'lerin işlem başına maliyetlerinin düşmesi anlamına gelmektedir. Her bir ATM'nin değişken ve sabit maliyeti bulunmaktadır. Değişken maliyetler, her bir ATM'deki doğrudan işlem sayısı ile orantılı olmasına karşın, sabit maliyetler (ATM'nin satın alınması veya kiralanması maliyeti) işlem sayısı arttıkça düşmektedir. Bu nedenle ATM şebekesinin paylaşılması işlem sayısını artıracığından karlı olmayan bir ATM şebekesi kârlı hale gelebilecektir.
- (24) Bu sonuçları itibarıyla değerlendirildiğinde "Ortak ATM" uygulamasının, bankalarca sunulan ATM hizmetlerindeki etkinliği arttıracığı, dolayısıyla muafiyet koşullarından ilki olan ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması şartını karşıladığı anlaşılmıştır.

b) Tüketicinin Bundan Yarar Sağlaması

- (25) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti sınırlayıcı etkileri olan bir anlaşmanın Kanun kapsamında muafiyet alabilmesi için Kanun'un 5. maddesinin (a) bendinde koşul olarak getirilen mal ve hizmet sunumunda gelişme, iyileşme veya ekonomik ve teknik gelişmelerden tüketicinin de faydalanması gerekmektedir.
- (26) ATM ağları değişik bölgelerdeki bankaları birbirine bağlayarak her bir banka müşterisine banka hesaplarına daha fazla erişim imkânı sağlamakta ve müşteri gözünde ağın değerini artırmaktadır. Bildirime konu "Ortak ATM" yapısının kurulmasıyla birlikte uygulama kapsamında ortak yapıya dâhil olan tüm banka ATM'lerinden müşterilere ilave bir komisyon yükü getirmeksizin işlem yapabilme imkânı sunulacaktır. Aynı zamanda, coğrafi olarak yaygın ATM'si olan bankalar diğer bankaların müşterilerine bu ATM'leri kullanma imkânı sağlayacak ve böylelikle özellikle Anadolu'daki finansal erişim düzeyi artacak, ATM bulunmayan noktalara da hizmet ulaştırılması sağlanacaktır. Bu kapsamda, "Ortak ATM" yapısının kurulmasına ilişkin sözleşmelerin muafiyet koşullarından ikincisini de sağladığı değerlendirilmektedir.

c) İlgili Piyasanın Önemli Bir Bölümünde Rekabetin Ortadan Kalkmaması

- (27) 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin (c) bendi kapsamında ilgili pazarın önemli bir kısmında rekabetin ortadan kalkmaması şartının sağlanıp sağlanmadığının analizi, anlaşmanın niteliği ve kapsamı, taraflarının ve rakiplerin pazardaki konumları, pazarın ve işbirliğine konu ürünün özellikleri, giriş engelleri, pazarın doygunluk seviyesi, tüketici tercihlerinin ne ölçüde kısıtlandığı gibi unsurların değerlendirilmesini gerektirmektedir.
- (28) Bildirim konusu "Ortak ATM" uygulamasında yer alacak bankaların ATM hizmetleri pazarındaki konumları incelendiğinde, sisteme üye olan bankaların pazar payları toplamının pazarın yaklaşık (.....) kısmına tekabül ettiği ve T.C. Ziraat Bankası A.Ş., T. İş Bankası A.Ş. gibi güçlü rakiplerinin olduğu görülmektedir. Bu kapsamda; bildirimde bulunan bankalar ve en büyük beş rakibinin ATM adetleri ve buna göre 2018 yılı pazar paylarına Tablo 2'de yer verilmiştir:

Tablo 2: Bankaların ATM Adetleri Bazında 2018 Yılı Pazar Payları

Banka Adı	Pazar Payı (%)
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	(.....)
T. İş Bankası A.Ş.	(.....)
T. Garanti Bankası A.Ş.	(.....)
Akbank T.A.Ş.	(.....)
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	(.....)
QNB FİNANSBANK	(.....)
DENİZBANK	(.....)
TEB	(.....)
DİĞER	(.....)

Kaynak: Teşebbüslerden elde edilen bilgiler

- (29) Bildirimde bulunan bankaların mevduat hesabı işletim hizmetleri pazarındaki 2018 yılına ait pazar paylarına ise aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo 3: Bankaların Mevduat Hesabı İşletim Hizmetleri Pazarındaki 2018 Yılı Pazar Payları

Banka	Mevduat	Pazar Payı (%)
DENİZBANK	(.....) TL	(.....)
QNB FİNANSBANK	(.....) TL	(.....)
TEB	(.....) TL	(.....)
TOPLAM	~(.....) TL	(.....)

Kaynak: Teşebbüslerden elde edilen bilgiler

- (30) Tablo 3'te yer verilen bilgilere göre; mevduat hesabı işletim hizmetleri pazarının yaklaşık iki milyar TL'lik bir pazar olduğu ve işbu dosya konusu teşebbüslerin söz konusu pazarda toplam %(.....)'lük bir paya sahip oldukları görülmektedir.
- (31) "Ortak ATM" yapısının kurulması bankalar arasında ATM'lere giriş için bir eşitlik yarattığından küçük veya büyük tüm bankaların faiz ve diğer ücretler üzerindeki rekabete yoğunlaşmalarına yol açabilmektedir. Küçük bankalar büyük bankalara kıyasla daha yüksek mevduat faizleri verip, daha düşük hesap ücretleri alabildikleri gibi daha etkin ve müşteri memnuniyeti odaklı çalışabilmekte, böylelikle büyük bankalar karşısında daha rekabetçi davranabilmektedir. Bu nedenle ATM paylaşımı ile küçük bankaların rekabetçi davranışlarının artacak olması ile özellikle mevduat toplama faaliyetlerinde pazarın daha rekabetçi olmasına katkıda bulunabilecektir.
- (32) Diğer taraftan hâlihazırda hem BKM tarafından yürütülen hem de kamu bankalarının oluşturduğu "Ortak ATM" sistemlerinin de varlığı göz önünde tutulduğunda, bildirimde konu uygulama, söz konusu benzer uygulamalara alternatif teşkil ederek, pazardaki çeşitliliği arttırabilecektir.

- (33) Tüm bu sayılan nedenlerle “Ortak ATM” sisteminin piyasanın önemli bir bölümünde rekabeti ortadan kaldırmadığı ve dolayısıyla 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinin (c) bendinde yer alan şartı sağladığı değerlendirilmektedir.

d) Rekabetin (a) ve (b) Bentlerindeki Amaçların Elde Edilmesi İçin Zorunlu Olandan Fazla Sınırlanmaması

- (34) Bir anlaşmanın bireysel muafiyet alabilmesi için gerekli son koşul, anlaşmanın ilk iki olumlu koşuldaki yararların elde edilmesi için olması gerekenden fazla rekabeti sınırlayıcı nitelikte olmamasıdır. Bu koşul altındaki değerlendirmelerde genel olarak sözleşmenin rekabeti kısıtlayıcı hükümlerinin, sözleşmeden elde edilecek faydaların sağlanması için zorunlu olup olmadığı dikkate alınmaktadır.
- (35) Bildirim Formunda ve Protokol’ün “II. Konu ve Tanımlar” başlıklı bölümünde, tarafların yazılı olarak anlaşması durumunda bu sözleşmeye yeni bankaların eklenmesinin mümkün olduğu belirtilmiştir. Bu sayede sisteme dâhil olmak isteyen diğer bankalar için de katılım yolu açık bırakılmıştır. Bu yönüyle Protokol’ün herhangi bir münhasırlık ya da rekabet etmeme yükümlülüğü şartı içermediği anlaşılmaktadır.
- (36) BKM nezdinde kart ihraç eden ve sektörde ATM hizmeti veren bankaların katılımıyla kurulmuş olan ATM Banka Kartı Paylaşım Protokolü kapsamında bankaların sistemden çıkışı serbest bırakılmış olup alternatif ağ kurmaları ya da kurulu başka ağlara katılmaları mümkündür. Bu çerçevede yukarıda bahsedildiği gibi kamu bankalarının sahip oldukları ATM’ler, müşterilere ilave bir komisyon yükü getirmeksizin söz konusu banka müşterilerinin ortak kullanımına açılmıştır. Dosya konusu “Ortak ATM” platformunun da söz konusu ortak ATM sistemleri için öngörülen etkinlik ve finansal avantajları sağlaması beklenmektedir.
- (37) Diğer taraftan, bildirim konusu uygulamanın etkilerini gösterebileceği pazar olan mevduat hizmetleri pazarında bankaların herhangi bir ortak uygulamaya gitmesine yönelik hüküm bulunmamaktadır. Bu açıdan, kurulması planlanan “Ortak ATM” yapısının Kanun’un 5. maddesinde yer verilen son koşulu da sağladığı sonucuna ulaşılmaktadır.
- (38) Yukarıda yer verilen değerlendirmeler doğrultusunda, kurulması planlanan “Ortak ATM” yapısının 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde yer alan koşulların tamamını karşıladığı bu nedenle Protokol’e süresiz olarak bireysel muafiyet tanınması gerektiği kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (39) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
- “Ortak ATM” sisteminin kurulması amacıyla akdedilen bildirim konusu ATM Paylaşım Platformu Protokolü'nün 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğuna,
  - Söz konusu Protokol'e, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde yer alan koşulların tamamını karşılması nedeniyle, süresiz bireysel muafiyet tanınmasına
- gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.